

Brassavola cucullata

(L.)R.Br. in W.T.Aiton, Hortus Kew. 5: 216 (1813)

Synoniem

Epidendrum cucullatum L., Sp. Pl. ed. 2: 1350 (1763).

Cymbidium cucullatum (L.) Sw., Nova Acta Regiae Soc. Sci. Upsal. 6: 73 (1799).

Bletia cucullata (L.) Rchb.f. in W.G.Walpers, Ann. Bot. Syst. 6: 433 (1862).

Vindplaats

Wijd verspreid van Mexico tot San Salvador en Honduras; ook in Venezuela, Colombia en oostelijker tot Frans Guyana. Verder op talrijke eilanden in het Caribische gebied van Haïti tot Trinidad.

Groeit epifytisch, op weinig of geen substraat, tussen korstmossen of direct op de schors van rechtopstaande stammen of takken. Dikwijls ook lithofytisch. Komt voor van de droge begroeiing langs de kust via bosranden van het tropisch regenwoud tot in de bergbossen. Komt zelden boven 800m. hoogte voor.

Beschrijving

De scheuten staan dicht op elkaar, door heel korte stukjes rhizoom met elkaar verbonden. Ze groeien uit een bulbeachtige verdikking als dunne ronde stengel, geheel omgeven door witte schutbladeren. Hierop staat een succulent bijna rond blad, 5 mm in doorsnee, ± 20 cm lang en bijna draadvormig toegespitst.

Bloemstengel eindstandig, meestal slechts één bloem, bloemsteel ± 1 cm lang, vruchtbeginsel ± 20 cm (!) lang. Schutblad vliezig, onopvallend, ± 1 cm lang.

Bloem 10-12 cm in doorsnee, 's nachts geurend. Alle bloembladen lang, draadachtig uitgerekt.

Dorsale sepaal naar achteren gebogen, 12 x 0,6 cm; laterale sepalen duidelijk sikkelvormig, even lang, maar aan de basis 9 mm breed.

Petalen even lang, maar slechts 4 mm breed. Lip tot halverwege het zuiltje ermee vergroeit, verder een enigszins hol, hartvormig blad vormend, dat het zuiltje bijna omvat, de randen fijn ingesneden, ± 2x2 cm groot.

De punt nog tot 8 cm lengte, bijna draadvormig uitlopend. Zuiltje wit, rechtopstaand, 12 mm hoog. Twaalf polliniën in 4 ongelijke groepjes verdeelt.

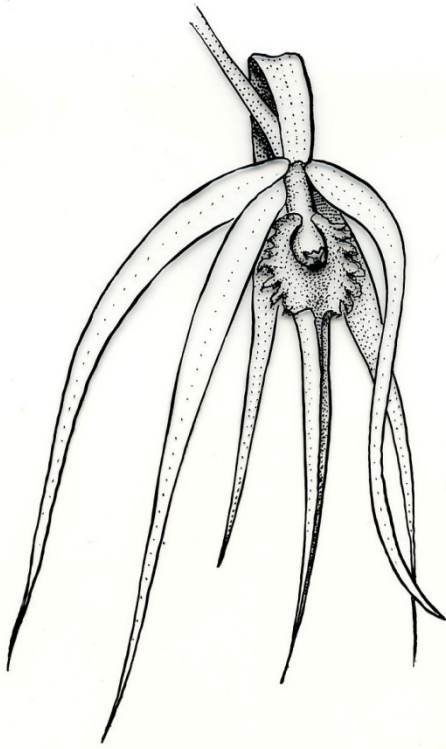
Lip wit gekleurd, basis van de overige bloembladeren licht crèmekleurig, de draadvormige verlengingen donkerder geel.

Variëteiten

Deze soort varieert weinig: de lange slippen van de bloemen kunnen wat verschillen in lengte. Schlechter beschreef in 1919 een variëteit *elegans* uit Guatemala en Colombia met kleinere bloemen, een breder gevormde lip en een sierlijker zuiltje.

Verwisselingsmogelijkheden

Deze soort is niet met andere te verwisselen door de bijna rolronde bladeren en de lange, bijna draadvormig verlengde bloembladeren.

Cultuur

Brassavola cucullata komt hoofdzakelijk in lager gelegen kuststreken voor en verlangt daarom in cultuur een relatief warme standplaats met hoge luchtvochtigheid. De plant groeit enigszins neerhangend op rechtopstaande stammen en takken en moet dan ook worden opgebonden op takken, druivenhout, varenblokjes of kurkschors. Weinig substraat toevoegen, om snel opdrogen mogelijk te maken.

De vrij dikke en vlezige wortels beginnen in het voorjaar te groeien en bedekken in korte tijd het rhizoom en de ondergrond.

Zodra de nieuwe scheut zichtbaar wordt - ongeveer in april - hangen we de plant op een lichte en warme plaats ('s nachts minstens 16°C.).

Regelmatig dompelen en weer goed op laten drogen. De luchtvochtigheid moet rond 60 % liggen, maar mag gedurende enige tijd oplopen tot 90%.

De volle zon in de zomer moet afgeschermd worden, maar ochtend- of avondzon zijn wenselijk. Ongeveer in juni verdrogen de schutbladeren, het blad spreidt zich enigszins aan de bovenkant en uit de ontstane spleet groeit de bloemknop.

In deze periode moet geen stagnerende vochtige lucht om de plant blijven hangen, anders verrotten de bloemen.

Vanaf midden september niet meer dompelen en enkele weken een lichte rusttijd aanhouden.

De temperaturen kunnen dan wat lager zijn, maar 's nachts toch niet beneden 12°C. 's Ochtends nevelen voorkomt dat de bulben teveel verschrompelen.

In de winter kan de luchtvochtigheid ±60-70% zijn, de dagtemperaturen 18-20°C. Standplaats zo licht mogelijk.

Onder geschikte omstandigheden is ook deze soort, net als *B. martiana* en *B. perrinii* geschikt voor huiskamer of serre.

Bloeitijd

Juli - september; bloeiduur ± 3-4 weken.

Bloemen die tegen het eind van de bloeitijd verschijnen kunnen een rodere kleur krijgen door een koude dip.

Wetenswaardigheden

Deze soort werd ontdekt op Haïti door Plumier, die in 1703 de naam "*Helleborine floribus albis cucullatis*" gaf. Linnaeus gaf deze soort - als één der eerste tropische orchideeën - in 1763 de botanisch geldige naam *Epidendrum cucullatum*. In 1813 gaf Robert Brown met deze soort vorm aan het geslacht *Brassavola*.

De soort bloeide in cultuur voor het eerst in 1801 in de verzameling van Woodford, op planten die Admiraal William Bligh uit Centraal Amerika meebracht.

Het geslacht *Brassavola* is genoemd naar Antonio Musa Brassavola, een Venetiaans edelman en botanicus.

cucullatum - in de vorm van een kap of capuchon, naar de vorm van de lip, zoals die het zuiltje omsluit.

Bron:

Orchitheek NOV 1986 – 2019

Foto's: K. Eisses

Tekening: Hans Lodewijk